

Interview Radio Spes, 1 juni 2016 – Marleen Van Parijs - kleine zuster van Nazaret

Blok 1: Kleine Zusters van Nazaret

- **Stel jezelf even voor.**

Ik ben Marleen VP, kleine zuster van Nazaret sinds 45 jaar... en ik zou nog steeds dezelfde keuze maken. Het was geen evidente keuze: "roeping" als zuster, was vreemd voor mijn familie, voor mijn broers en zussen. En toch is daar het fundament gelegd: ik heb er leren gaarne zien en ik werd er zelf ook echt graag gezien.

- **Je bent in het verleden toegetreten tot de Fraterniteit van de kleine zusters van Nazaret. Kan je even omschrijven hoe jouw roeping zich gemanifesteerd heeft ?**

Wij noemen onszelf "Fraterniteit" van de kleine zusters van Nazaret. Het woordje Fraterniteit komt uit de spiritualiteit van Charles de Foucauld. In die zin zijn Fraterniteiten, evangelische geloofsgemeenschappen. Vrouwen of mannen leven er samen als godgewijden, in de gezindheid van Jezus van Nazaret. In Nazaret deelde Jezus het leven en het lot van zijn dorpsgenoten. Hij was er mens als en met de anderen. Dit leven was zijn leerschool van menswording. Hier begon Jezus te ontdekken wie Hij was en waartoe Hij geroepen was.

- **Waarom koos je precies voor deze Fraterniteit?**

Ik had enkele vriendinnen die bij de kleine zusters waren ingetreden. Ik zag hen leven en dat trok me aan. Ik zag er de verderzetting van mijn ideaal uit de jeugdbeweging. Ik wilde een leven met uitdaging, geen meeloper zijn. Gaan werken voor geld en een huis... promotie maken... trok me niet aan.

Mijn engagement als leidster bij jonge mensen in de V.K.A.J. deed me samen met hen zoeken naar de zin van ons leven. Vooral in de confrontatie met hun moeilijkheden leerde ik het evangelie anders verstaan. De passage van de Bergrede was voedsel voor hen en ook voor mij. Samen gingen we de weg van vriendschap en vertrouwen. Dat heeft mijn leven diepgang en uitzicht gebracht.

Ik zag als het ware een beleving van de Zaligsprekingen: zalig die nu arm zijt... zalig die nu wenen. En ik begreep iets meer van de armoede en het verdriet waarin sommige van die jonge mensen leefden. Ik denk hierbij aan Tinne en Lucie. Ik had hen proberen troosten door hen nabij te blijven wanneer ze thuis geconfronteerd werden met hun dronken vader en een schreeuwende moeder. Ik wist hoe ze van hun 14 jaar moesten gaan werken op fabriek, dag na dag. Hoe ze er ook "ontgroend" werden en de harde wereld van de volwassenen werden binnen gegooid.

En in onszelf – ook in mijzelf – doorheen onze talrijke ontmoetingen, lichtte het evangelie op. En ik probeerde troost te zijn en uitzicht te zoeken. In dit "delen" van het leven werd ikzelf getroost en rijker als mens. En in ons hart begon de Heer dieper en sterker te spreken.

- **Waar in ons land is jullie congregatie vertegenwoordigd ?**

Wij wonen in België op verschillende plaatsen: in Antwerpen, in Brugge, in Gent en ook hier in Brussel.

- **Zijn er ook Kleine zusters van Nazaret elders in de wereld ? Waar? Hebben jullie contact met jullie zusters in het buitenland ? Zijn er soms ontmoetingen met hen?**

Van bij het begin van onze Fraterniteit vertrokken kleine zusters naar Libanon en Venezuela. Nadien kwamen fraterniteiten in Parijs, Barcelona en Colombia..

Wij onderhouden heel frequent een warm contact met hen. Vroeger ging dit heel wat moeilijker, door het gebrek aan communicatiemogelijkheden. Nu maken we gebruik van mail en skype. Dit jaar, in 2016, bestaan wij 50 jaar. Bij deze gelegenheid, op 15 augustus, zijn er feestelijkheden gepland in Gent, waar de Fraterniteit ontstond. Alle kleine zusters zullen aanwezig zijn, ook dezen die in het buitenland wonen.

- **Waar, wanneer en hoe ontstond deze evangelische gemeenschap ?**

We ontstonden 50 jaar geleden in Gent, toen een belangrijke stad voor de textielindustrie. We vestigden onze eerste fraterniteit op de Brugse Poort, toen de grootste arbeidersparochie van de stad.

- **Hebben jullie bewust gekozen voor een samenleven in kleine gemeenschappen? Waarom?**

Met een grotere groep kan je moeilijker gewoon tussen de mensen leven. Een groot klooster sprak me ook niet aan: in mijn ogen was dat wat wereldvreemd, kunstmatig. Misschien was dat wel niet zo, maar ik voelde me daartoe niet aangetrokken... Het was mijn verlangen dicht bij de mensen te leven, hun leven en hun levensomstandigheden te delen in de mate van het mogelijke.

*In een klein huis leven met een groepje mensen is dagelijks een reële uitdaging. Maar je kiest ook **samen** voor dat ideaal, voor die roeping. Daarom sta je in de Fraterniteit nooit alleen. En je helpt er ook die geest mee realiseren. Elk help mee om de geest van het Evangelie uitdrukking te geven. Voor mij betekent dit een gelukkige uitdrukking van verbondenheid...*

Blok 2: spiritualiteit

- **Waar ligt het specifieke van jullie Fraterniteit?**

Misschien ligt het meest specifieke van onze Fraterniteit in die wonderlijke combinatie van de spiritualiteit van Charles de Foucauld en in de grondwaarheden van kardinaal Cardijn. Wij noemen het: een mystiek huwelijk.

In de manier waarop Charles de Foucauld en kardinaal Cardijn, onvermoeibaar gezocht hebben naar de trekken van Jezus van Nazaret, ligt ook het geheim van ons actief – contemplatief leven.

Charles de Foucauld, de kleine universele broeder van de Toeregers in de Algerijnse Sahara, en kardinaal Cardijn, onderpastoor in het Brusselse en nadien een wereldburger van formaat, altijd in de weer om de arbeidersstand te verheffen tot groter waardigheid, hebben ons beiden op een unieke manier, Jezus van Nazaret getoond.

Wij leerden en wij blijven leren van deze beide evangelisch geïnspireerde figuren, de onvervangbare waarde van een solidair aanwezig zijn in de buurt en op het werkveld, van een concrete gastvrijheid tegenover elke mens, wie hij ook is.

Dit actief betrokken zijn op mensen rondom ons is tegelijk doordrongen van de contemplatieve dimensie.

- **Welke figuren inspireren jullie gemeenschap ?**

Twee grote figuren bezielen ons: Charles de Foucauld, de kleine universele broeder, en kardinaal Cardijn.

- **In 2016 is het honderd jaar geleden dat Charles de Foucauld stierf. Kunt u een bondige beschrijving van zijn leven geven ?**

Charles de Foucauld stierf op 1 december 1916, honderd jaar geleden. Hij werd slechts 58 jaar oud. Hij behoorde tot een oude aristocratische en diep christelijke familie. Op jonge leeftijd verliest hij achtereenvolgens zijn beide ouders. Hij blijft over met zijn zus en de kinderen worden toevertrouwd aan hun grootvader. Hij loopt school bij de Jezuïeten in Parijs, maar in zijn jeugd gooit hij zijn geloof overboord. Hij volgt een militaire carrière en is erg avontuurlijk aangelegd. Tijdens een militaire verkenning in Noord-Afrika wordt Charles geconfronteerd met de Islam. Hij is zo onder de indruk bij het zien dat deze Moslims zich zoveel keren per dag op de grond werpen en bidden tot hun God... Dit doet hem verwonderd stil staan bij zijn eigen zoeken. Hij gaat terug verlangen naar de wortels van zijn eigen geloof.

Op 28jarige leeftijd bekeert hij zich en wil vanaf dat moment nog enkel leven voor zijn God. Enkele jaren later wordt hij trappistenpater, eerst in Frankrijk en nadien in Syrië. Toch vindt hij daar niet de armoede die hij zoekt. Wanneer hij op zekere dag een (doden-)wake moet houden in een naburig gehucht, ontdekt hij de reële armoede van bevolking die hem omringt. Dit laat hem nooit meer los... hij verlaat de Trappisten en vertrekt naar Nazareth om er knecht te zijn bij de zusters Clarissen en daar de armoede te vinden die hij al zolang zoekt. Maar ook deze plaats geeft hem geen rust. Na drie jaar is hij terug in Frankrijk en wordt er priester gewijd. Hij gaat dan wonen in een oase op de grens van Marokko en Algerije, zoekend naar die trekken van de arme Jezus van Nazaret. Na een paar jaar vertrekt hij samen met het leger naar het zuiden, naar het Hoggar-gebergte, het gebied van de Toearegs. Daar ontplooit zich zijn bijzondere roeping ten volle. Hij is er "de kleine universele broeder" van de bewoners van de Sahara, vertaalt de evangeliën in de taal van de Toearegs en verricht er heel wat wetenschappelijk werk opdat de beschaving van de Toearegcultuur niet zou verloren gaan.

Intussen is de oorlog in Europa, de eerste WO, in volle gang. Ook in de woestijn is het onrustig. Zo wordt hij op 1 december 1916 (per ongeluk) gedood, bij een poging om zijn bordj, zijn huis, te plunderen. Wanneer hij sterft, is hij alleen. Geen enkele volgeling. mislukking? Nee... enkele jaren later ontstaan de eerste groepen van kleine broeders en kleine zusters van Jezus. Zo zijn we nu op dit moment met een 20tal verschillende fraterniteitsfamilies, waaronder ook de kleine zusters van Nazaret.

- **Charles de Foucauld is de grondlegger van een nieuwe christelijke spiritualiteit die hij de "weg van Nazareth" noemde. Waarop duidt die naam ?**

*De weg van Nazaret is een geestelijke weg, waarop je stap voor stap verdergaat in navolging van Jezus, ons enig Voorbeeld zoals Charles de Foucauld zegt en in en in verbondenheid met de eenvoudige niet getelde mens. Een "kleine" weg, die we samen gaan als Fraterniteit. Het is een manier van leven en **zijn** tussen de mensen, met de gezindheid van Jezus.*

Blok 3: spirituele familie Charles de Foucauld

- **Jullie zijn niet de enige groep religieuzen die leven volgens de spiritualiteit van Charles de Foucauld. Welke andere ordes en congregaties treden in zijn voetsporen? (het volstaat er enkele te noemen)**

Kleine zusters en kleine broeders van Jezus, van het Evangelie... Lekenfraterniteiten en Priesterfraterniteiten, kleine zusters van het heilig Hart, en nog verschillende andere takken, allemaal geïnspireerd en ontstaan vanuit de figuur van Charles de Foucauld.

- **Waarin verschillen jullie van de andere groepen binnen deze grote familie ?**

Er zijn altijd en overal kleine nuances en accenten, naargelang het ontstaan van de groep in de geschiedenis en in welbepaalde culturen. Van daaruit maken ze ook specifieke keuzes wat bij voorbeeld inplanting en arbeid betreft. Ik zou zeggen: kom en zie...

- **Wat betekent de figuur van kardinaal Cardijn voor jullie Fraterniteit ?**

Wij zijn gegroeid uit de Beweging van Cardijn, de KAJ (VKAJ). Nog altijd ontdekken wij hoezeer deze beweging ons gevormd heeft: het respect voor de waardigheid van elke mens, wie hij ook is... Een ingesteldheid van "door hen, voor hen en met hen". Het brengt tot solidariteit. Het gaat over het samen werken voor een humanere wereld, in de concrete levensomstandigheden.

Cardijn was hierin een voorvechter, een krachtig signaal vanuit de Kerk (als priester). We zouden hem een evangelisch bewogen mensenrechtenactivist kunnen noemen, met zijn methode "zien, oordelen, handelen". Hij zocht altijd de verheffing van de mens.

Mijn engagement in de beweging van Cardijn, in de ontmoetingen met jonge mensen, leerden me de grote waarde van vriendschap, solidariteit, trouw en respect. En mijn geloof werd er gevoed en gevormd.

- **Op 13 november 2005 werd Charles de Foucauld zalig verklaard. Is er al sprake van een eventuele heiligverklaring ?**

Dit proces is bezig geloof ik. Maar het is een lange weg.

Blok 4: leven als religieuze in de stad

- **Waar is de fraterniteit waarvan jij deel uitmaakt gehuisvest? Met hoeveel zusters wonen jullie daar ?**

Ik woon in een huis in de rij in een volkse buurt van Gent, de Brugse Poort. Wij wonen er op dit ogenblik met 5, maar dat kan variëren.

- **Hebben jullie veel contact met de burens? Welke mensen komen bij jullie op bezoek? Hoe ziet jouw doorsnee dag eruit ?**

Door het feit dat we in een gewoon huis in de rij wonen, zijn we makkelijk bereikbaar. De mensen kennen ons en doen beroep op ons wanneer ze in nood zijn of vragen hebben. Met enkelen onder hen gaan we een echte weg van vriendschap: zij leven mee met ons lief en leed en wij met dat van hen.

- **Welke zijn de belangrijke gebedsmomenten van de dag ? Lukt het in de praktijk om die momenten samen te beleven? Hebben jullie een kapel in het huis of bidden jullie in de huiskamer?**

De eucharistieviering en het aanbiddingsuur zijn het belangrijkste. Een dagelijkse eucharistieviering is niet altijd mogelijk, maar een dagelijks stil gebedsuur en het samen bidden, indien mogelijk, van het morgen- en avondgebed zijn dragende momenten die ons voeden en bezielen.

- **Welke dingen bezorgen jou als religieuze de meeste vreugde?**

Wat me het meest vreugde geeft is het "Hem herkennen" in mijn dagelijks leven. Dit gebeurt soms in toevallige ontmoetingen, bij het doen van boodschappen, bij het aanschuiven aan de kassa... Dit "herkennen" gebeurt ook in de bloeiende natuur, in onze kleine hof... of in het lied van de vogels op het dak van een huis of tussen het gebladerte van een boom. Of in de blik van een kind dat jou herkent en vertrouwt en je zijn glimlach schenkt... in heel veel, kleine en dagdagelijkse dingen...

Een grote vreugde betekent voor mij het samenleven in de fraterniteit, het delen van mijn geloof en hoop en er samen kunnen over spreken. Ook het ervaren van de vriendschap en de trouw binnen de fraterniteit.

Ik stel voor dat we het interview afsluiten met het gebed van overgave van Charles de Foucauld. Wanneer schreef hij dit gebed ? Kan je nog iets meer vertellen over dit gebed ?

De oorsprong van dit "gebed van overgave" is vlug in de vergetelheid geraakt. Hoogst waarschijnlijk ontstond het op het einde van de periode waarin broeder Charles nog Trappist was in Syrië.

Charles de Foucauld heeft nooit de bedoeling gehad om er een gebed van te maken. Deze tekst stond neergeschreven tussen zijn andere meditatie's. Maar er zijn heel veel herhalingen uit de oorspronkelijke tekst weggelaten.

Het is een speciaal gebed, dat door Jezus zelf wordt uitgesproken, gericht aan zijn Vader. En Jezus spreekt deze woorden uit op het ogenblik dat Hij stervende is.

Wij bidden dit gebed twee keer per dag, 's morgens en 's avonds. Het betekent voor ons ook een engagement naar elkaar.

Vader,
 Ik verlaat mij op Jou
 doe met mij wat jij goedvindt
 wat jij ook met mij doen wilt
 ik dank je.
 Tot alles ben ik bereid
 alles aanvaard ik
 als jouw wil maar geschiedt in mij
 en in al je schepselen.
 Niets anders verlang ik mijn God
 ik leg mijn leven in jouw handen
 ik geef mij aan jou, mijn God
 met heel de liefde van mijn hart.
 Omdat ik je bemin
 omdat het voor mij een noodzaak
 van liefde is
 mij te geven
 mij zonder voorbehoud
 op jou te verlaten
 met een oneindig vertrouwen.
 Want jij bent
 mijn Vader !

(Charles de Foucauld)

www.radiospes.com

mail: radio.spes.@kerknet.be